

PETICIJA

NO PLACES
AND NO
PEOPLE LEFT
BEHIND IN EU

za reviziju Studije Projekt određivanja područja s prirodnim ograničenjima i ostalim posebnim ograničenjima s kalkulacijama uz utvrđivanje vrijednosti kontekst indikatora broj 41. "Organska tvar u tlu" i broj 42 "Erozija tla vodom" za programsko razdoblje 2021.-2027. g. i zadržavanje statusa izbačenih općina iz PO-a na listi prirodnih ograničenja prema Pravilniku iz 2019. g. do okončanja revizije.

Izbacivanje 61 općine i grada iz područja s prirodnim ograničenjima temeljem navedene Studije, a potom i Pravilnika izrađenog prema njoj osim iznosa od 132 eura/ha bez kojih ostaju poljoprivrednici, uskraćeni su za bodovanje unutar investicijskih, poljoprivrednih Mjera, a sve to predstavlja veliki udarac na ekonomsku i gospodarsku situaciju izbačenih općina i gradova. Iako je Ministarstvo poljoprivrede najavilo kompenzaciju za prijelazno razdoblje za navedene općine i gradove ta odluka neće dugoročno riješiti problem.

Studija ima više nedostataka od kojih navodimo samo neke:

Podatci prema kojima je izrađena Studija su **malobrojni, zastarjeli i dijelom netočni**. Korištene su karte stare 40 i više godina. Nisu uzimani uzorci tla s terena bez čega je nemoguće odrediti većinu Uredbom definiranih kriterija. Studija je rađena na temelju podataka koji su prikupljeni 2015. g. za kategoriju organska tvar u tlu, i to na svega 46 lokacija u Hrvatskoj. Po pitanju određivanja indikatora broj 42: "Erozija tla vodom" na stranici 249 navedene Studije, navodi se da isti na nacionalnoj razini do sada nije istraživan. Nisu obuhvaćeni kriteriji niske temperature i suše koji su sastavni dio Ažuriranih smjernica za primjenu zajedničkih kriterija za identifikaciju poljoprivrednih područja s prirodnim ograničenjima.

Uključeni su parametri za ocjenu područja prirodnog ograničenja koji **nisu definirani** Uredbom (EU) br.1305/2013 niti Ažuriranim smjernicama, konkretno uključen je postotak obrađenosti poljoprivrednog zemljišta na području JLS u odnosu na ukupno površinu te JLS što nikako ne predstavlja kriterij za prirodno ograničenje niti je definiran Uredbom i Ažuriranim smjernicama (postotak se odnosi na poljoprivredne površine pod ograničenjem).

Problem je nastao i kod izračuna vrijednosti standardnog ekonomskog rezultata (SO) u poljoprivredi. Problem je u tome što su u Studiji u vrijednost biljne proizvodnje uvrstili stočarsku i tako dobili SO veći od 80 posto prosjeka EU za pojedine općine koje su zbog većeg broja stočara ispala s liste ZPO-a.

Niti Studija niti svi daljnji koraci nisu bili dovoljno **transparentni**. U cijeloj Studiji nema podataka na temelju kojih su određene općine izbačene s liste. Postoje samo tablice za one općine koje jesu na listi ZPO i PPO. Općinski načelnici i gradonačelnici pozvani su tek nakon izbacivanja i donošenja Pravilnika na razgovor umjesto da su bili uključeni tijekom izrade Studije kada se moglo na vrijeme od reagirati. Gradonačelnici, načelnici i poljoprivredni odbori najbolje znaju situaciju na terenu i bili bi adekvatni suradnici na izradi Studije. Tražimo objavu podataka i tablica za sve općine i gradove kako bi se mogli točno usporediti podaci i saznati po kojoj osnovi je pojedina općina ili grad ispala s liste. Javno savjetovanje trajalo je samo od 16. do 27. veljače, na njega je ukupno pristiglo 107 komentara.

I najvažnije, temelj kohezijske politike EU glasi **NO PEOPLE AND NO PLACES LEFT BEHIND IN EU**, a izbacivanjem najsiromašnijih općina i gradova koji itekako imaju otežane uvjete obrade poljoprivrednog zemljišta, te prema zadnjem popisu stanovništva imaju veliki pad stanovnika je ništa drugo nego zanemarivanje i zapostavljanje tih ljudi, općina i gradova.